

یاران مهدی علیه السلام

حسین الهی نژاد

مقدمه

بدیهی است برای تحقق حکومت

جهانی و تحقق عدالت فراگیر و همه جانبه در سراسر گیتی، وجود یک رهبر آسمانی با صفات و شاخصه‌های عرشی و یارانی باصلابت، سترگ و باایمان، ضروری است.

تنوع یاران

قیام و انقلاب جهانی حضرت مهدی علیه السلام به حدی گسترده و فراگیر است که قلمرو یارگیری او، اقوام گذشته، حال و آینده و موجودات آسمانی، فرشتگان و ملائک را در بر

انسان‌ها طبق میل و گرایش فطری خویش، در انتظار روزی بسر می‌برند که یک انسان عرشی پا بر فرش گذاشته و به یک‌باره بساط ظلم و ستم، کفر و نفاق، حیله و تزویر و تبعیض و نابرابری را برچیند و سراسر جهان را پر از عدل و داد، برابری و مساوات و راستی و درستی کند.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «...فَيَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ جَوْرًا وَظُلْمًا؛^۱ پس [حضرت مهدی علیه السلام] زمین را پر از عدل و داد می‌کند آن گونه که از ستم و بیداد پر شده است.»

۱. کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ص ۲۵۷.

می گیرد و هر کدام از این ها در سلکِ سرباز و کارگزار لشکر مهدی علیهم السلام انجام وظیفه می کنند.

۱- فرشتگان

امام باقر علیهم السلام فرمود: «...نَزَلَ إِلَيْهِ جِبْرَائِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَالْمَلَائِكَةُ صُفُوفًا، فَيَقُولُ جِبْرَائِيلُ: يَا سَيِّدِي قَوْلُكَ مَقْبُولٌ وَأَمْرُكَ جَائِزٌ...»^۱

جبرائیل، میکائیل و فرشتگان در حالی که صف کشیده اند، بر او (امام زمان علیهم السلام) فرود می آیند. جبرائیل می گوید: ای سرور من، فرمان تو مطاع و امر تو نافذ است...»

امام باقر علیهم السلام فرمود: «فَيَقُولُ جِبْرَائِيلُ: أَنَا أَوَّلُ مَنْ يَبَايِعُكَ. تُبَسِّطُ يَدَكَ فَيَمْسُحُ عَلَيَّ يَدَهُ»^۲

پس جبرائیل می گوید: من نخستین کسی هستم که با تو بیعت می کنم، دستت را بده. پس خود را به دست مبارک او می کشد.

امام باقر علیهم السلام فرمود: «كَأَنِّي بِالتَّقَائِمِ عَلَى نَجْفِ الْكُوفَةِ، وَقَدْ سَارَ إِلَيْهَا مِنْ مَكَّةَ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ: جِبْرَائِيلُ عَنْ يَمِينِهِ، وَمِيكَائِيلُ عَنْ يَسَارِهِ...»^۳

گویی قائم علیهم السلام را در نجف کوفه

می بینم که با پنج هزار فرشته از مکه به سوی نجف شتافته، جبرائیل از سمت راست و میکائیل از سمت چپ اوست...»

امام باقر علیهم السلام فرمود: «لَوْ قَدْ حَرَجَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ، لَنَصَرَهُ اللَّهُ بِالْمَلَائِكَةِ الْمُسَوِّمِينَ وَالْمُرَدِّفِينَ وَالْمُنْزِلِينَ وَالْكَرُوبِينَ. يَكُونُ جِبْرَائِيلُ عَلَى مَقْدَمَتِهِ وَمِيكَائِيلُ عَلَى سَاقَتِهِ، وَأَسْرَافِيلُ عَنْ يَسَارِهِ»^۴ زمانی که قائم آل محمد ظهور کند، خداوند او را با فرشتگان نشاندار (ویژه) و به صف درآمده و فرستاده شده و مقرب یاری می کند. جبرائیل در پیشاپیش او و میکائیل از پشت سر او و اسرافیل از طرف چپ او خواهد آمد.»

خورشید جمالت چو از پرده درآید
شمرنده زانوار تو شمس و قمر آید

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۷ و بشارة الاسلام، ص ۲۶۸.

۲. بشارة الاسلام، ص ۲۳۱ و الزام الناصب، ص ۱۹۰.

۳. ارشاد مفید، ص ۳۴۱؛ بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۷ و منتخب الاثر، ص ۳۱۲.

۴. غیبت نعمانی، ص ۱۲۲؛ منابع الموده، ج ۳، ص ۱۳۶ و منتخب الاثر، ص ۴۷۳.

[در واقع] با خداوند بیعت می‌کنند، دست خداوند بر فراز دست ایشان است؛ پس هر کس که پیمان شکند، همانا به زیان خویش پیمان شکسته است» پس نخستین کسی که با او بیعت کند، جبرائیل است، آن‌گاه فرشتگان، سپس بزرگان جن، آن‌گاه نزدیکان و یاران آن حضرت.»

۳- انبیاء علیهم السلام و اولیاء علیهم السلام:

در ابتدای قیام جهانی، بعضی از انبیاء علیهم السلام و اولیای الهی علیهم السلام برای سهمی شدن و مشارکت کردن در استقرار عدالت جهانی، رجعت می‌نمایند و خود را برای یاری رساندن به حضرت مهدی علیهم السلام آماده می‌کنند. در ذیل به بعضی از موارد که در روایات تصریح شده است، اشاره می‌شود.

الف: حضرت عیسی علیهم السلام

پیامبر اکرم ﷺ فرمود: «فَيَلْتَفِتُ الْمَهْدِيُّ وَقَدْ تَزَلَّ عَيْسَى عِنْدَ الْمَنَارَةِ النَّبِيضَاءِ مِنَ الْقُدْسِ... فَيَقُولُ الْمَهْدِيُّ تَقَدَّمَ صَلِّ بِالنَّاسِ فَيَقُولُ: إِنَّمَا أَقْبَمَتِ الصَّلَاةُ لَكَ قَبْضِي

دنیا شود از پرتو نور تو درخشان آن موکب شاهانه چو با کتر و فرآید عیسی بزمین آید و بیعت بنماید یاران تو با نیروی فتح و ظفر آید جبریل چو نازل شود آن دم به حضورت فوج ملکوتی زپی یکدگر آید یارب تو بده خاتمه این غیبت کبری سلطان جهان حجت اثنا عشر آید^۱

۲- اجنه و پریان

امام صادق علیهم السلام فرمود: «يَسْنِدُ الْقَائِمُ ظَهْرَهُ إِلَى الْحَرَمِ، وَيَمُدُّ يَدَهُ إِلَى الْبَيْعَةِ فَتُرَى نَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ لَدَى طُلُوعِ الشَّمْسِ، وَيَقُولُ: هَذِهِ يَدُ اللَّهِ وَعَنِ اللَّهِ وَيَأْمُرُ اللَّهُ، ثُمَّ يَتَلَوُ الْآيَةَ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ، يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ، فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ﴾ فَيَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يُبَايِعُهُ جِبْرَائِيلُ، ثُمَّ الْمَلَائِكَةُ وَتُجَاءُ الْعِجْنَ، ثُمَّ نَقِيبَاؤُهُ وَأَصْحَابُهُ»^۲

قائم علیهم السلام به هنگام ظهور پشتش را به حرم (کعبه) تکیه دهد و دستش را برای [پذیرش] بیعت دراز کند، دست او سفید غیر زنده دیده می‌شود و می‌فرماید: این دست خداست، از سوی خداست و به فرمان خداست. سپس این آیه را تلاوت می‌کند: «بیگمان کسانی که با تو بیعت می‌کنند،

۱. مرحوم حجت الاسلام شرفی.

۲. ارشاد مفید، ص ۳۴۳؛ بحار الانوار، ج ۵۳،

عِيسَى خَلْفَهُ وَيُيَايِعُهُ وَيَقُولُ: إِنَّمَا بَعَثْتُ وَزِيرًا، وَلَكَمْ أُبْعِثُ أَمِيرًا؛^۱ مهدی علیه السلام متوجه می شود که عیسی علیه السلام در قدس در نزدیکی مناره سفید فرود آمده است... پس مهدی علیه السلام می گوید: جلو بایست و با مردم نماز بخوان، سپس عیسی علیه السلام می گوید: نماز برای تو اقامه شده است. پس عیسی علیه السلام پشت سر او نماز می خواند و با او بیعت می کند و می گوید: من به عنوان وزیر برانگیخته شده‌ام نه به عنوان امیر [و امام].^۲

امام صادق علیه السلام فرمود: «يَعُودُ الْقَائِمُ إِلَى الْقُدْسِ وَيُصَلِّي بِالنَّاسِ إِمَامًا، حَتَّى إِذَا كَانَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَأَقْبَمَتِ الصَّلَاةُ، يَنْزِلُ - يَعْنِي عِيسَى علیه السلام - وَمَعَهُ سَبْعُونَ أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ، وَهُوَ بِعِمَامَةِ خَضْرَاءَ، مَتَقَلَّدٌ بِسَيْفٍ، عَلَى فَرَسٍ وَيَبْدُوهُ حَزْبَةٌ...»^۳

فائمه علیه السلام به قدس برمی گردد و [چند روزی] با مردم نماز می خواند، چون روز جمعه فرا رسد و نماز به پا شود، عیسی علیه السلام با هفتاد هزار فرشته، در حالی که عمامه سبزی به سر دارد و شمشیرش را حمایل کرده، سوار بر اسب و با سلاحی در دست فرود می آید.^۴

ب: حضرت موسی علیه السلام

امام صادق علیه السلام فرمود: «إِذَا ظَهَرَ الْقَائِمُ مِنْ ظَهْرِ هَذَا الْبَيْتِ بَعَثَ اللَّهُ مَعَهُ سَبْعَةَ وَعِشْرِينَ رَجُلًا مِنْهُمْ أَرْبَعَةَ عَشَرَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى علیه السلام... وَيُوشِعُ بَنِي نُونٍ... وَمُوسَى علیه السلام؛^۳

هرگاه حضرت مهدی علیه السلام از پشت این خانه (کعبه) ظهور کند، خداوند بیست و هفت نفر از مردان (یاران مهدی علیه السلام) را برمی انگیزد که از آنان، چهارده نفر از قوم موسی علیه السلام... و یوشع بن نون... و حضرت موسی علیه السلام هستند.^۴

ج: حضرت خضر علیه السلام

یکی از یاران خاص امام زمان علیه السلام در هنگام قیام و حکومت جهانی، حضرت خضر علیه السلام است که در قالب سربازی فداکار در پیشاپیش مولا و رهبر خود، حضرت مهدی علیه السلام، جان فشانی می کند.

۱. الصواعق المحرقة، ص ۹۸؛ ینابیع الموده، ج ۳، ص ۹۰ و ص ۱۳۵؛ منتخب الاثر، ص ۳۱۶ و الامام المهدی، ص ۶۹.
 ۲. الزام الناصب، ص ۲۲۹.
 ۳. دلائل الامامة، جریر بن رستم طبری الاملی، ص ۲۴۷.

اصحاب بدر و اصحاب طالوت، سید و سیزده نفر هستند، به دور او گرد می آیند.»

امام باقر علیه السلام فرمود: «ثُمَّ يُخْرَجُ مِنْ مَكَّةَ حِينَ يَكُونُ فِي مِثْلِ الْحَلَقَةِ: عَشْرَةَ أَلْفٍ رَجُلًا»^۴

سپس [حضرت مهدی] از مکه خارج می شود در حالی که ده هزار نفر، مانند حلقه او را در میان گرفته اند.»

امام رضا علیه السلام فرمود: «وَتَصِيرُ إِلَيْهِ شِبَعَةٌ مِنْ أَطْرَافِ الْأَرْضِ، تُطَوِّئُ لَهُمُ الْأَرْضَ طَيًّا حَتَّى يَبَايَعُوهُ»^۵

شیعیان او (حضرت مهدی علیه السلام) از اطراف و اکناف جهان به سوی او می شتابند و زمین زیر پای آن ها طوی می شود، تا [به محضر او رسیده] بیعت نمایند.»

امام صادق علیه السلام فرمود: «الْأَيْخُرُجُ

امام صادق علیه السلام فرمود: «يَمْشِي الْخَضِرُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَيَقْفُو أَكْثَرَ رَسُولِ اللَّهِ... لَهُ مَلَكٌ يُسَدُّهُ مِنْ حَيْثُ لَا يُرَاهُ...»^۱

خضر علیه السلام در پیشاپیش او (حضرت مهدی علیه السلام) حرکت می کند و او از روش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله پیروی می کند... برای او فرشته ای است که او را یاری می کند از جانی که او را نمی بیند.»

امام رضا علیه السلام فرمود: «إِنَّ الْخَضِرَ شَرِبَ مِنْ مَاءِ الْحَيَاةِ، فَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ حَتَّى يُنْفَخَ فِي الصُّورِ... وَسَيُؤْتِسُ اللَّهُ بِهِ وَخَشَّةً قَائِمًا فِي غَيْبَتِهِ»^۲

حضرت خضر علیه السلام از آب حیات نوشید، پس او تا زمانی که در صور دمیده شود، زنده است و نخواهد مرد... خداوند به وسیله او وحشت قائم ما را در زمان غیبتش به انس مبدل می سازد.»

۴- مؤمنان:

امام علی علیه السلام فرمود: «إِذَا قَامَ تَجْتَمِعُ إِلَيْهِ أَصْحَابُهُ عَلَى عِدَّةِ أَهْلِ بَدْرٍ وَأَصْحَابِ طَالُوتَ، وَهُمْ ثَلَاثُمِائَةٍ وَثَلَاثَةَ عَشَرَ رَجُلًا»^۳

هنگامی که [حضرت مهدی علیه السلام] قیام کند، اصحاب او که به تعداد

۱. بشارة الاسلام، ص ۲۹۷؛ بحار، ج ۵۱، ص ۸۴ و منتخب الاثر، ص ۴۹۰.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۵۲ و ص ۲۷۷.

۳. الزام الناصب، ص ۱۹۹.

۴. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۵۷ و منتخب الاثر، ص ۴۶۸.

۵. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۷ و منتخب الاثر، ص ۴۸۶.

الْقَائِمِ حَتَّىٰ يَكُونَ تَكْمِلَةُ الْحَلْقَةِ. قُلْتُ: كَمْ تَكْمِلَةُ الْحَلْقَةِ. قَالَ: عَشْرَةَ أَلْفٍ؛^۱

حضرت مهدی علیهم السلام قیام نمی‌کند تا حلقه کامل گردد. گفتم: چند نفر حلقه را کامل می‌کنند. فرمود: ده هزار نفر.^۱ آری، سربازی و جانفشانی در رکاب امام زمان علیهم السلام آرزوی قلبی همه دوستان و شیعیان آن حضرت است و در پی رسیدن به این آرزو، منتظران، در رواق انتظار با دیدگانی امیدوار، در انتظار نشسته‌اند تا آن گوهر عالم تاب، پدیدار گردد و خود را در سلک یاران او قرار دهند.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أُجَدِّدُكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ وَفِي كُلِّ يَوْمٍ عَهْدًا وَيَسِّعُهُ فِي رَقَبَتِي اللَّهُمَّ كَمَا شَرَّفْتَنِي بِهَذَا التَّشْرِيفِ وَفَضَّلْتَنِي بِهَذِهِ الْفَضِيلَةِ وَخَصَصْتَنِي بِهَذِهِ النُّعْمَةِ فَصَلِّ عَلَيَّ يَا مَوْلَايَ وَتَسَيِّدِي صَاحِبِ الزَّمَانِ وَاجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَشْيَاعِهِ وَالذَّائِبِينَ عَنْهُ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ طَائِعًا غَيْرَ مُكْرَهٍ؛^۲

پروردگارا، من در این روز و در هر روز، عهد و بیعتی را که از آن حضرت برگردن دارم تجدید می‌کنم. پروردگارا، چنانکه مرا به این شرافت سرفراز فرمودی و به این فضیلت

گرامی داشتی و به این نعمت [بزرگ] اختصاص دادی، پس بر مولا و آقای من حضرت صاحب الزمان درود فرست و مرا از یاران و پیروان و مدافعین [و نصرت کنندگانش] و از آنان که در رکاب حضرتش با کمال شوق و بی هیچ گونه کراهتی به درجه رفیع شهادت می‌رسند، قرار ده.»

گزینش یاران

بستر زمان و تاریخ، دالان ورودی انسان‌ها به دانشگاه مهدوی است، دانشگاهی که در آن ملیت، قومیت، مذهب، نژاد، مقطع تاریخ و زمان مطرح نیست؛ بلکه فراملی، قومی، مذهبی، نژادی و انسانی است.

دانشگاهی که برای سعادت و رستگاری بشر، برنامه‌های خاص و ویژه‌ای تدارک دیده است و در راستای تحقق آرزوی دیرینه انسان‌ها، دانش پژوهانی را جهت تربیت و تعلیم پذیرش نموده تا تاریخ بشر را که مملو از ظلم و ستم، تبعیض و نابرابری است

۱. الغیبة نعمانی، ص ۳۰۷.

۲. مفاتیح الجنان، زیارت حضرت صاحب الامر علیهم السلام.

الْكُوفَةَ وَيَنْزِلُ عَلَيَّ سَرِيرَ النَّبِيِّ سُلَيْمَانَ
وَيَمِينِيهِ عَصَا مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَجَلِسَتُهُ الرُّوحُ
الْأَمِينُ وَعِيسَى بْنُ مَرْيَمَ...؟^۲

[حضرت مهدی علیه السلام] به سوی
کوفه حرکت می کند و بر تخت سلیمان
پیامبر علیه السلام می نشیند و عصای موسی علیه السلام
را در دست می گیرد و روح الامین
(جبرائیل) و حضرت عیسی بن
مریم علیه السلام همراه او هستند.

امام صادق علیه السلام فرمود: «...فَيَبْعَثُ اللَّهُ
الْفَيْثِيَّةَ مِنْ كَهْفِهِمْ مَعَ كَلْبِهِمْ، مِنْهُمْ رَجُلٌ يُقَالُ
لَهُ: مَسِيحُ خَلَاءٍ وَأَخْرَجَ خَفَلَامًا، وَهَمَّا الشَّاهِدَانِ
الْمُسْلِمَانِ لِلْقَائِمِ. قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «إِنَّا كُنَّا نَنْصُرُ
رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا، وَيَوْمَ
يَقُومُ الْأَشْهَادُ»^۳ وَهُؤُلَاءِ هُمُ الْأَشْهَادُ: أَيْ
الشُّهُودُ الَّذِينَ يُسَلَّمُونَ عَلَى الْقَائِمِ بِاسْمِهِ؛^۴

خداوند اصحاب کهف را همراه با
سگشان برمی انگیزد، یکی از آنها
«مسیح خلاء» نام دارد و یکی دیگر

دیگرگون کند و آن روی سکه را که عدل
و داد، مساوات و برابری است برای
جهان و جهانیان به ارمان بیاورد.

آری طبق بیان معصومین علیه السلام
در احادیث مختلف، بعضی از انبیاء،
اولیاء، فرشته ها و... از رواق و دالان
انتظار عبور کرده و با پوشیدن کسوت
سربازی، خود را در سلک یاران
حضرت مهدی علیه السلام قرار داده اند نظیر:

حضرت عیسی علیه السلام، موسی علیه السلام،
خضر علیه السلام، الیاس علیه السلام، و اصحاب کهف.
پیامبر اکرم ﷺ فرمود: «فَتَبِينَا هُوَ
كَذَلِكَ إِذْ هَبَطَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ بِشَرْقِ دِمَشْقِ
عِنْدَ الْمَنَارَةِ الْبَيْضَاءِ، بَيْنَ مَهْرُودَتَيْنِ وَاضِعًا
يَدَيْهِ عَلَى أَجْنِحَةِ مَلَائِكَةٍ... فَطَلَبَ الدُّجَالَ
فَيَدْرِكُهُ بِبَابٍ لُدٍّ فَيَقْتُلُهُ؛^۱

در چنین حالی (بعد از ظهور
حضرت مهدی علیه السلام) حضرت عیسی
بن مریم علیه السلام در شرق دمشق، در نزد
مناره سفید، در میان دو ابر رنگین و در
حالی که دو دست خود را روی
بال های دو فرشته نهاده، فرود می آید...
دجال را دنبال می کند، در باب «لُد» به او
می رسد و او را به هلاکت می رساند.

امام باقر علیه السلام فرمود: «وَيَسِيرُ نَحْوَ

۱. الصواعق المحرقة، ص ۱۶۲؛ صحیح مسلم،
ج ۱، ص ۱۰۷؛ كشف الغممة، ج ۳، ص ۲۷۹؛ بشارة
الاسلام، ص ۱۹۲ و منتخب الاثر، ص ۳۱۶.

۲. الزام الناصب، ص ۲۰۸.

۳. مؤمن / ۵۱.

۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۶۵ و ج ۵۳، ص ۸۵ و

بشارة الاسلام، ص ۸۹.

**قیام و انقلاب جهانی
حضرت مهدی علیه السلام به
حدی گسترده و فراگیر
است که قلمرو یارگیری او،
اقوام گذشته، حال و آینده و
موجودات آسمانی،
فرشتگان و ملائک را در بر
می گیرد و هر کدام از این ها
در سلک سرباز و کارگزار
لشکر مهدی علیه السلام انجام
وظیفه می کنند.**

راه‌نمایی می کنند و به حق داوری
می کنند» و هشت نفر [از آنان]
اصحاب کهف هستند.»

جنسیت یاران

در نگاه تکوین، مرد ماهیتی غیر از

۱. دلائل الامامة، جریر بن رستم الطبری الآملی،
ص ۲۴۷.

«حَمَلَاهَا»، این دو نفر شاهدی هستند
که به حضرت مهدی علیه السلام شهادت
می دهند و سلام می گویند، چنانکه
خدای تبارک و تعالی می فرماید: «ما
پيامبران خود و کسانی را که ایمان
آورده اند، در زندگی دنیا و در روزی که
گواهان به پامی خیزند یاری می دهیم»،
این ها همان گواهان هستند؛ یعنی،
شاهدانی که به حضرت قائم علیه السلام به اسم
سلام می دهند.»

امام صادق علیه السلام می فرماید: «إِذَا ظَهَرَ
الْقَائِمُ مِنْ ظَهْرِ هَذَا النَّبْتِ بَعَثَ اللَّهُ مَعَهُ سَبْعَةَ
وَعِشْرِينَ رَجُلًا مِنْهُمْ أَرْبَعَةَ عَشَرَ رَجُلًا مِنْ قَوْمِ
مُوسَى علیه السلام وَهُمْ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى «وَمِنْ
قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْصِدُونَ»
وَاصْحَابُ الْكَهْفِ ثَمَانِيَةً...»^۱

هرگاه حضرت مهدی علیه السلام از پشت
این خانه (کعبه) ظهور کند، خداوند
بیست و هفت نفر از مردان (یاران
مهدی علیه السلام) را برمی انگیزد که چهارده
نفر آنان از قوم حضرت موسی علیه السلام
هستند. آن ها همان کسانی هستند که
خداوند [در وصف آن ها در قرآن
کریم] می فرماید: «از میان قوم
موسی علیه السلام جماعتی هستند که به حق

حکومت واحد جهانی ایشان کمالی است که همه در آرزوی آن بسر می‌برند و در این بین فرقی بین زن و مرد نیست. زیرا گزینش سرباز و یارگیری رهبر جهانی، بر اساس لیاقت، شایستگی و خصال نیک افراد است نه ماهیت و هویت جنسی و شخصی آن‌ها. از این رو در روایات معصومین علیهم‌السلام به حضور زنان در میان یاران خاص حضرت مهدی علیه‌السلام اشاره شده است.

امام باقر علیه‌السلام فرمود: «وَيَجِيءُ وَاللَّهِ ثَلَاثُ مِائَةٍ وَبَضْعَةُ عَشْرٍ رَجُلًا فِيهِمْ خَمْسُونَ امْرَأَةً يَجْتَمِعُونَ عَلَيَّ غَيْرِ مِيعَادٍ»^۱

سوگند به خدا، سیصد و ده نفر و اندی، بدون وعده پیش او (حضرت مهدی علیه‌السلام) گرد می‌آیند که در میان آنان پنجاه زن است.»

از این روایات و روایت‌های دیگری^{۲-۳} که بخاطر اختصار از ذکر آن‌ها صرف نظر می‌شود - چنین

زن و زن هویتی غیر از مرد دارد، اما در مقام تشریح که از ناحیه خدا در قالب قرآن و سنت ارائه شده، تبعیت و پیروی از شریعت فضیلت و شرافت است و عدم اطاعت و فرمانبرداری، پستی و رذیلت را به ارمغان می‌آورد.

بدیهی است که در این مقوله انسانیت، مورد خطاب و عتاب قرار گرفته، و نوع انسان محور امر و نهی خدا قرار می‌گیرد، و تفاوتی در اکتساب فضیلت، و رذیلت بین زن و مرد نیست بلکه همه با یک صدا و آهنگ به سوی خداوند برای تعالی و تکامل گام بر می‌دارند.

«مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ»^۱

«هر کس کار شایسته‌ای انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، در حالی که مؤمن است، او را به حیاتی پاک زنده می‌داریم؛ و پاداش آن‌ها را به بهترین اعمالی که انجام می‌دادند، خواهیم داد.»

شرکت در قیام آخرین نجات بخش بشریت و حضور در تشکیل

۱. نحل/۹۷.

۲. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۲۳.

۳. یوم الخلاص (روزگار رهایی)، ج ۱، صص ۴۲۳-۴۲۴.

در ابتدای قیام جهانی، بعضی از انبیاء علیهم السلام و اولیای الهی علیهم السلام برای سهیم شدن و مشارکت کردن در استقرار عدالت جهانی، رجعت می نمایند و خود را برای یاری رساندن به حضرت مهدی علیه السلام آماده می کنند.

استفاده می شود که در میان یاران خاص حضرت علیه السلام، زنان مؤمن همراه و هم‌دوش با مردان مؤمن در به ثمر رساندن قیام و نهضت مهدوی نقش مهمی ایفا می کنند.

مقاطع سنی یاران

کلیه قیام‌ها و نهضت‌ها به خاطر ایجاد حرکت بنیادین و نو در سطح جامعه، نیاز به نیروی فعال و کارآمد و پرنرژی دارند و بدون نیروی انسانی خصوصاً نیروی جوان که دارای نیروی متراکم و قوی است، حرکت و

سیر نهضت کند و در نهایت به رکود می انجامد. پس در میان عوامل حرکت آفرین، نیروی جوان در مرتبه اول قرار دارد. حال اگر یک جنبش دارای ویژگی‌های انحصاری نظیر کلیت و فراگیری، دوام و قداست باشد، رعایت گزینه یاد شده به دو علت ضرورت بیشتری پیدا می کند:

الف: در حرکت روبنائی، جوان دارای قدرت بدنی و صلابت جسمی است که از پس کارهای سخت و مهم بر می آید.

ب: در حرکت زیربنائی، جوان دارای روح لطیف و صیقل داده شده است که به منزله آئینه بدون زنگار می ماند. حق را بدون درنگ می پذیرد و به آن گردن می نهد؛ بالطبع، تبعیت و فرمانبرداری او از رهبر و مولای خود بیشتر است و این شاخصه، رمز موفقیت هر قیام و نهضتی شمرده می شود.

نهضت مهدوی نیز با مؤلفه‌های یاد شده از این قاعده مستثنی نیست، بلکه نیاز به نیروی کارآمد و جوان در آن بیشتر احساس می شود. در روایات

قیام نیز به صورت جوان، یعنی، باقیافت
چهل سالگی ظهور می‌کند. این دو
شاخصه (جوان بودن رهبر و جوان
بودن یاران) از ویژگی‌های مهم در
موقفیت هر قیام و نهضتی است.

امام صادق علیه السلام فرمود: «لَأَنَّهُ مِنْ أَعْظَمِ
النَّبِيَّةِ أَنْ يُخْرَجَ إِلَيْهِمْ صَاحِبُهُمْ شَابًا وَهُمْ
يُحْسِبُونَهُ شَيْخًا كَبِيرًا»^۱

از امتحانات بزرگ خداوندی
است که صاحبشان به صورت جوانی
ظاهر می‌شود، در حالی که آن‌ها او را
پیری کهنسال تصور می‌کنند.

امام صادق علیه السلام فرمود: «إِنَّ فِي
صَاحِبِ الزَّمَانِ شَبَابًا مِنْ يُونُسَ: رُجُوعُهُ فِي
غَيْبَتِهِ بِشَرَحِ الشَّبَابِ»^۲

در صاحب الزمان علیه السلام نشانی از
حضرت یونس هست و آن اینکه بعد از
غیبتش به صورت جوانی ظاهر می‌شود.

۱. غیبت نعمانی، ص ۱۷۰؛ بشارة الاسلام،
ص ۲۰۶ و بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۳.

۲. منابع الموده، ج ۳، ص ۷۹؛ غیبت نعمانی،
ص ۱۷۰؛ بشارة الاسلام، ص ۱۰۳ و ۲۰۵.

۳. اعلام الوری، ص ۴۰۷ و منتخب الاثر،
ص ۲۵۸.

۴. غیبت طوس، ص ۲۵۹؛ بحار الانوار، ج ۵۲،
ص ۲۸۹ و منتخب الاثر، ص ۲۵۸.

مختلف به جوان بودن اکثریت یاران
مهدی علیه السلام اشاره شده است.

امام علی علیه السلام فرمود: «أَضْحَابُ
الْقَائِمِ شَبَابٌ لَا تُكْهَلُ فِيهِمْ، إِلَّا مِثْلَ الْكُحْلِ فِي
الْعَيْنِ وَالْمِلْحِ فِي الزَّادِ، وَأَقْلُ الزَّادِ الْمِلْحُ»^۱

یاران قائم علیه السلام همه جوان هستند،
در میان آن‌ها پیر مرد یافت نمی‌شود
مگر به مثل سرمه در چشم و نمک در
طعام، که کمتر از هر ماده‌ای در طعام
نمک است.

امام باقر علیه السلام فرمود: «بَيْنَا شَبَابُ
الشَّيْخَةِ عَلَى ظُهُورِ مَنْ أَزَلَّهَا، إِذْ تَوَافَقُوا إِلَى
صَاحِبِهِمْ فِي نَيْلَةِ وَاحِدَةٍ عَلَى غَيْرِ مِبْعَادٍ،
فَيُضْبِحُونَ بِمَكَّةَ، يَجْتَمِعُونَ قَرَعًا كَقَرَعِ
الْحَرِيفِ مِنَ الْقَبَائِلِ»^۲

در حالی که جوانان شیعه در پشت
خانه‌هایشان خوابیده‌اند، یک مرتبه
چون قطعه‌های ابر پاییزی در یک
شب، از تیره‌های مختلف، بدون وعده
قبلی به سوی صاحبشان بُرده
می‌شوند، صبح همگی خود را در مکه
معظّمه می‌یابند و دور شمع وجودش
گرد می‌آیند.

علاوه بر اینکه غالب یاران ولی
عصر علیه السلام جوانان هستند، رهبر و امام